

Žalobce domáhal se na žalované náhrady nákladů svého zastupování v trestním řízení pro přestupek krádeže, jež skončilo osvobozením žalobce, a odůvodňoval žalobní nárok tím, že žalovaná hrubým zaviněním učinila na něho udání pro krádež. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** uznal podle žaloby. **O d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl žalobu. **D ů v o d y:** Žaloba domáhá se náhrady útrat obhajoby v trestním řízení, jež podle § 381 čís. 4 tr. ř. nenáleží k soukromoprávním nárokům ve smyslu 21. hlavy trestního řádu, nýbrž k nákladům trestního řízení, o nichž jedná následující hlava trestního řádu a o jejichž náhradě podle § 389, 390 a 393 tr. ř. mají rozhodnouti trestní soudy, nikoliv však řádné soudy civilní (Glaser Unger 2384 a 5685). Řízení o žalobě a rozsudek prvního soudu jsou tudíž podle § 477 čís. 6 cís. zmatečnými a bylo řízení i rozsudek jako zmatečné zrušiti a žalobu odmítnouti pro nepřipustnost pořadu práva.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Správný jest názor odvolacího soudu, že se žalobce domáhá žalobou náhrady nákladů trestního řízení, jež proti němu bylo zahájeno pro přestupek proti bezpečnosti majetku podle § 460 tr. zák. a ukončeno rozsudkem sprostňujícím, dále, že o náhradě nákladů trestního řízení jest rozhodnouti výlučně trestnímu soudci, ať trestní věc dopadla ve prospěch nebo v neprospěch obviněného (obžalovaného), nikoli soudu, jemuž jest svěřeno soudnictví v právních věcech občanských. Správnost tohoto názoru plyne z ustanovení §§ 381 čís. 4, 390 pokud se týče 393 tr. ř. Civilní soudce mohl by rozhodnouti o útratách jen, kdyby žalobce neodvozoval nárok na jich náhradu ze skutečnosti, že trestní řízení bylo provedeno, nýbrž z jiného zvláštního žalovanou stranu zavazujícího důvodu, čehož tu není. Jako v civilním řízení nelze opíratí rozhodnutí o útratách sporu o ustanovení občanského zákona, nýbrž jen o ustanovení civilního řádu soudního, lze rozhodovati o nákladech trestního řízení jen na základě ustanovení trestního řádu. Právem proto zrušil odvolací soud rozsudek a řízení prvního soudu a žalobu odmítl.

Čís. 10123.

O odkladu exekuce podle § 42 čís. 5 ex. ř., byly-li proti vymáhanému nároku podány podle § 35, druhý odstavec, ex. ř. námitky u správního úřadu, rozhoduje vždy soud. Správní úřad může v takových případech vykonávati vliv na odklad exekuce tím, že úřad rozhodující o námitkách v první stolici, odepře, nevyhoví-li námitkám, případnému odvolání odkládací účinek.

(Rozh. ze dne 6. září 1930, R I 518/30).

Československý stát vedl proti dlužníku exekuci k vymožení nároku na opravu jezu. Dlužník podal proti exekuci námitky u správního úřadu. Návrhu na odklad exekuce soud první stolice vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Odklad exekuce byl povolen podle ustanovení § 42 čís. 5 ex. ř. druhá věta, ana povinná strana prokázala, že u okresního úřadu v Žatci podala námitky proti exekučnímu titulu podle § 35 ex. ř. K odkladu exekuce z důvodů, které směřují proti exekučnímu nároku jsou výhradně povolány příslušné správní úřady, jde-li o soudní exekuci vykonatelných správních rozhodnutí (rozh. ze dne 9. února 1915 R III 26/15 Pr. R. 175/16). Nehledě však k tomu, nebylo lze odklad povolit i z důvodu, že nelze usuzovati na nebezpečí, které dlužník v návrhu na odklad exekuce jen nepřímou tvrdí povšechným výrazem, že by utrpěl nenahraditelnou škodu. Nelze seznati, jakou nenahraditelnou škodu by dlužník proti druhé straně, československému státu, mohl utrpět, i kdyby snad se svými námitkami měl úspěch. Naproti tomu jest přisvědčiti vývodům stížnosti vymáhající strany, že odkladem exekuce jest ohrožen výsledek exekuce pro vymáhající stranu, poněvadž vývody stížnosti, že se dlužník ve správním řízení zbavil veškerého nemovitého jmění, mají oporu v knihovním lustru, z něhož jest patrné, že dlužník podle tržové smlouvy přenesl vlastnické právo k svým nemovitostem na Oldřicha S-a a vyhradil si právo zpáteční koupě smlouvou ze dne 25. dubna 1928. Toto dlužníkové jednání jest zajisté k charakterisaci poměrů mezi oběma stranami a celé povahy věci příznačné. Střetnou-li se zájmy veřejné a zájmy osoby soukromé, mají ony přednost a musí ustoupiti tyto, takže i z této úvahy nebylo povolení odkladu exekuce oprávněno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Nelze souhlasiti s finanční prokuraturou a s rekursním soudem, že k rozhodování o odkladu soudní exekuce, zahájené na základě rozhodnutí správních úřadů, jsou povolány výhradně úřady správní. Podle § 93 (3) správního řízení (vládní nařízení ze dne 13. ledna 1928, čís. 8 sb. z. a n.) provádí se soudní exekuce na základě správních exekučních titulů podle ustanovení exekučního řádu, podle § 45 druhý odstavec ex. ř. rozhoduje však o odkladu jakékoliv soudní exekuce soud. Pro odklad exekuce podle § 42 čís. 5 ex. ř., byly-li proti vymáhanému nároku podány podle § 35 druhý odstavec ex. ř. námitky u správního úřadu, není z tohoto pravidla výjimky. Podotýká se, že na správní úřady byl dlužník odkázán s námitkou, že nárok na opravu jezu nemůže býti na něm exekučně vymáhán, poněvadž po vydání exekučního titulu přešel jez do vlastnictví třetí osoby, zdejší rozhodnutím ze dne 14. listopadu 1929, č. j. R I 768/29, a že jistý vliv na odklad exekuce může v takových případech správní úřad vykonávati tím, že úřad, rozhodující o námitkách v první stolici, odepře, nevyhoví-li námitkám, podle § 77 spr. řiz. případnému odvolání odkládací účinek, což se však v souzeném případě

nestalo. Neprávem vylučuje dále rekursní soud nebezpečí nenahraditelné neb těžko nahraditelné majetkové škody pro dlužníka, kdyby odklad nebyl povolen. Dlužníkovi bylo uloženo složití hotově 400.000 Kč, a byla k jejich vydobytí povolena právoplatně již také mobilární exekuce. Provedení mobilární exekuce pro tolik peněz nemůže se státi bez nenahraditelné neb aspoň těžko nahraditelné škody dlužníkovy. Nemohlo býti vyhověno ani návrhu vymáhající strany, by dlužníku bylo, bude-li exekuce odložena, uloženo složití jistotu nejméně 400.000 Kč. Vzhledem k tomu, že exekuční titul byl vydán již v únoru 1925 a že o námitkách povinné strany bylo okresním úřadem zatím již rozhodnuto, nelze pokládati povoleným odkladem uspokojení vymáhajícího věřitele za ohrožené.

Čís. 10124.

Rozhodovati o nároku třetí osoby z důvodu náhrady škody, by byla odstraněna část nápisu na náhrobku, jsou příslušny soudy.

(Rozh. ze dne 6. září 1930, R I 532/30.)

Automobilem dobrovolné záchranné společnosti v L. byl usmrcen šestiletý synek žalovaného. Na náhrobku usmrceného dal žalovaný mimo jiné vyrytí tuto větu: »Náš nezapomenutelný synáček stal se dne 25. ledna 1929 tragickým způsobem obětí sanitního auta.« Žalobou, o níž tu jde, domáhala se dobrovolná záchranná společnost na žalovaném, by byl uznán povinným odstraniti nebo dáti odstraniti z náhrobku svého synáčka slova: »stal se obětí sanitního auta«. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, zamítнув usnesením, pojatým do rozsudku, námitku nepřipustnosti pořadu práva. V tomto směru uvedl v důvodech: Především jde o otázku, zda jest pořad práva přípustným. K této otázce jest přisvědčiti. Třebaže jest náhrobní nápis na hřbitově, jde o otázku soukromého práva, jejíž řešení není zvláštním zákonem přikázáno jinému úřadu neb orgánu, takže jsou podle § 1 j. n. příslušné řádné soudy. Odvolací soud zrušil z důvodu zmatečnosti podle § 477 čís. 6 c. ř. s. napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu pro nepřipustnost pořadu práva. Důvody: Odvolacímu soudu bylo se v předběžném řízení zabývatí otázkou, zda jde o nárok veřejnoprávní či soukromoprávní, otázkou, zda žalobkyní není zabráněno, uplatniti žalobní nárok na soudě, nýbrž pořadem stolic v řízení správním. Odvolací soud má za to, že je tu zmatek podle § 477 čís. 6 c. ř. s., to z této úvahy: Žalobní prosba zní, by žalovaný byl uznán povinným z náhrobního nápisu na hrobě svého syna odstraniti nebo dáti odstraniti slova: »stal se obětí sanitního auta«. V ději žaloby napadá se přípustnost a opodstatněnost tohoto nápisu a dodává se na konci, že se vznáší žalobní žádání podle § 1330 obč. zák.,; dodatkem se uvádí, že náhrada škody podle § 1330 obč. zák. prozatím není požadována. Odvolací soud má za to, že co do obsahu náhrobního nápisu,